

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **J. A.**, nar., E.č. ... státní příslušnost, t.č. pobytem, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2013, č.j.

t a k t o :

- I. Žaloba se **z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky ze dne 18. 10. 2013, č.j., bylo rozhodnuto tak, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. a/ zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) povinen setrvat v až do vycestování, maximálně však do 22. 1. 2014.

Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal žalobu 28. 11. 2013, doručenou Krajskému soudu v Brně 29. 11. 2013. V ní uvedl, že dne 31. 10. 2013 mu bylo předáno rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky ze dne 18. 10. 2013, kterým bylo rozhodnuto o jeho povinnosti setrvat v S uvedeným rozhodnutím nesouhlasí, neboť má zato, že správní orgán ve svém shora označeném rozhodnutí porušil platné právní předpisy a mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána. Skutkový stav, ze kterého správní orgán při svém rozhodování vycházel, není zjištěn bez důvodné pochybnosti a neodpovídá plně skutečnosti, protože správní orgán nepřihlížel ke všemu, co v řízení vyšlo najevo. Odůvodnění rozhodnutí je proto nedostatečné a zakládá tak nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Sdělil, že z (dále jen „....“) se rozhodl uprchnout poté, co byla jeho rodina vyvražděna

příslušníky militantního S útekem mu pomáhal muž jménem J. W., který žalobci také vyřídil všechny potřebné dokumenty, včetně řidičského průkazu. Je pravdou, že žalobce neznal adresu, která je uvedena na řidičském průkazu. Správní orgán však žalobci nedal prostor k vysvětlení. Jak již uvedl, všechny dokumenty pro něj zařizoval výše jmenovaný muž. V zájmu žalobcovy bezpečnosti záměrně uvedl nigerijským orgánům smyšlenou adresu. Žalobce žil ve městě a adresa na řidičském průkazu je ve městě Protože žalobce ve své krajině čelil pronásledování, domníval se, že je bezpečnější mít adresu smyšlenou, než opravdovou adresu, na které se tehdy zdržoval. Všechny ostatní údaje na dokladu jsou pravdivé, jinak by se nedostal do letadla. Protože letěl poprvé v životě, opouštěl svou vlast a mířil do cizí krajiny, byl celkem pochopitelně ve velkém stresu. V tom zmatku má na průběh cesty jen útržkovité vzpomínky, ztratil všechny svoje doklady, kromě výše uvedeného řidičského průkazu.

Nesouhlasil také s názorem správního orgánu, že není osobou, kterou by bylo možné vyloučit z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu. Jak již uvedl výše, jeho rodina byla vyvražděna přívrženci Tato událost žalobce přinutila opustit svou zemi původu a požádat v ČR o udělení mezinárodní ochrany. I když nebyl přímou obětí těchto násilných útoků, v širším kontextu výkladu pojmu oběť, argumentace správního orgánu neobstojí. Za oběť není možné považovat jenom osoby, které byly útokem přímo zasaženy, ale i ty osoby, které byly útokem poškozeny, zejména pokud se jedná o blízké příbuzné. Proto se domnívá, že je možné vyloučit případ jeho osoby z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu.

Z výše uvedených důvodů navrhoval, aby krajský soud vydal rozsudek ve znění, že rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky, č.j. ze dne 18. 10. 2013 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ze dne 6. 12. 2013 popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem, nesouhlasí s nimi, neboť neprokazují, že by správní orgán porušil některé ustanovení správního řádu, zákona o azylu či v žalobě zmiňovaných dalších dokumentů. Odkázal na obsah přiloženého správního spisu a na vydané rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu. Trval na tom, že postupoval v souladu se zákonem a že zjistil skutečný stav věci, tedy, že žalobce lze považovat za osobu, jejíž totožnost nebyla spolehlivě zjištěna.

Žalobcem předložený řidičský průkaz nelze s ohledem na zjištěné okolnosti považovat za průkazný doklad potvrzující jeho totožnost. Samotné okolnosti jeho vydání (jmenovaný obdržel řidičský průkaz, i když neumí číst a psát, neví, jak daleko od jeho bydliště je město, kde si měl řidičský průkaz vyřizovat; v protokolu o prohlášení o mezinárodní ochraně uvedl jako poslední místo pobytu pouze „..., bez ulice“, v žádosti o pohovoru pak uvedl jako místo pobytu, kde měl žít posledních 10 let město Bono, ač na řidičském průkazu je zcela jiná a konkrétní adresa), tak vzbuzují ve správním orgánu oprávněné pochybnosti o původu a pravost vydaného dokladu a žalovaný tak nemohl než dospět k závěru, že totožnost jmenovaného nebyla spolehlivě zjištěna.

Pokud jde o tvrzení žalobce, že jeho případ je možno vyloučit z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, žalovaný s tímto nemůže souhlasit. Ač jmenovaný odvíjí své obavy od vyvraždění své rodiny na jaře r. 2012, z vlasti vycestoval až za více než rok, o skupině ..., již se obává, nic neví a ani na dotaz správního orgánu, proč by měl být jeho život v ohrožení nebyl, schopen konkrétně odpovědět. § 46 a zákona o azylu hovoří o vážných formách psychického a fyzického násilí, přičemž žalobcem popsané skutečnosti nenaplnují svým

charakterem a intenzitou znaky uvedené ve zmiňovaném ustanovení, kdy je možno považovat žalobce za zranitelnou osobu. Rovněž připomněl, že dle § 46a odst. 5 zákona o azylu ministerstvo po dobu platnosti zkoumá, zda důvody setrvání žadatele v přijímacím středisku trvají a žadatel může rovněž požádat správní orgán o jejich přezkoumání, či na případné změny správní orgán upozornit.

S ohledem na výše popsané skutečnosti je dle žalovaného zřejmé, že správní orgán v době vydání napadeného rozhodnutí postupoval v souladu se zákonem. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem se žalovaný nedomnívá, že by správní orgán při svém postupu porušil nějaké ustanovení zákona o azylu a nedomnívá se tedy, že by v této souvislosti bylo napadené rozhodnutí nezákonné nebo že by žalobce byl nějakým způsobem zkrácen na svých právech.

Navrhl tedy zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Žalovaný spolu s vyjádřením k žalobě zaslal i kopie materiálů, které souhlasí s originály založenými ve správním spise a tyto byly doručeny dne 6. 12. 2013. Originál správního spisu nebylo možno předložit vzhledem k probíhajícímu řízení o udělení mezinárodní ochrany výše uvedeného žalobce.

Krajský soud v Brně vycházel z napadeného rozhodnutí ze dne 18. 10. 2013, č.j.: z obsahu kopie správního spisu, v němž je založen Protokol o prohlášení o mezinárodní ochraně na území ČR ze dne 19. 9. 2013, čestné prohlášení žalobce o totožnosti ze dne 19. 9. 2013, žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 25. 9. 2013, včetně čestného prohlášení o totožnosti, protokol o pohovoru k uvedené žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 15. 10. 2013 a kopie řidičského průkazu a zjistil, že žalovaný 18. 10. 2013 rozhodl o povinnosti žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. a/ zákona č. 328/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů setrvat v Přijímacím středisku v Zastávce u Brna až do vycestování, maximálně do 22. 1. 2014.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že v průběhu řízení správní orgán zjistil, že žalobce se nachází na území ČR bez cestovního dokladu či jiného dokladu totožnosti. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl v této souvislosti, že nikdy cestovní doklad nevlastnil. V jeho držení je pouze řidičský průkaz vydaný dne 21. 2. 2011, na kterém je uvedena adresa trvalého bydliště, kterou žadatel o mezinárodní ochranu nezná. V pohovoru k této žádosti ze dne 15. 10. 2013 pak k absenci dokladu totožnosti sdělil, že veškeré formality k vycestování ze země vyřizoval farář jménem J. W. Žalovaný pak uvedl, že vzhledem ke skutečnosti, že nemohla být spolehlivě zjištěna totožnost výše jmenovaného žadatele, neboť tento nepředložil žádný doklad totožnosti potvrzující jeho totožnost, shledal správní orgán naplnění podmínek stanovených v ust. § 46a odst. 1 písm. a/ zákona o azylu. Žadatel není rovněž osobou vyloučenou z aplikace ust. § 46a zákona o azylu, neboť v jeho případě na základě jeho výpovědi v rámci řízení o mezinárodní ochraně nelze konstatovat, že by byl nezletilou osobou bez doprovodu, rodičem nebo rodinou s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osobou s vážným zdravotním postižením, těhotnou ženou nebo osobou, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí. V souladu s citovaným zákonným ustanovením § 46 odst. 1 písm. a/ zákona o azylu žalovaný konstatoval, že vzhledem k výše uvedenému je jmenovaný povinen setrvat v ... až do vycestování, maximálně do 22. 1. 2014.

Podle § 46a odst. 1 zákona o azylu ministerstvo rozhodne o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou žadatele, kterým je nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osoba s vážným zdravotním postižením, těhotná žena nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, setrvat v přijímacím středisku až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže

- a/ nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele,
- b/ žadatel se prokazuje padělanými nebo pozměněnými doklady totožnosti nebo
- c/ je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V řízení bylo prokázáno, že u žalobce při podání žádosti o mezinárodní ochranu nemohla být spolehlivě zjištěna jeho totožnost, neboť nedisponoval žádnými cestovními doklady, či jinými doklady k prokázání totožnosti. Disponoval pouze řidičským průkazem, který však i dle názoru soudu nelze považovat za průkazný doklad potvrzující jeho totožnost, neboť z pohovoru, který byl s žalobcem proveden, vyplývá, že žalobce neumí číst ani psát, nevěděl ani, jak daleko od jeho bydliště je město, kde si měl řidičský průkaz vyřizovat, když skutečně v protokolu o Prohlášení o mezinárodní ochraně dne 19. 9. 2013 uvedl, že místem jeho posledního bydliště byla ..., .., bez ulice, přičemž v pohovoru uvedl, že posledních 10 let žil .. ve městě ... když na řidičském průkazu je uvedena zcela jiná, avšak konkrétní adresa. Tato skutečnost také u soudu vzbuzuje pochybnosti o původu a pravosti vydaného řidičského průkazu.

Soud uvádí, že žalovaný se proto nedopustil porušení právních předpisů České republiky, neboť postupoval v souladu s příslušnou právní úpravou, která mu umožňuje uložit žadateli o mezinárodní ochranu povinnost setrvat v přijímacím zařízení za splnění zákonem stanovených podmínek. Cílem uvedené právní úpravy je minimalizace zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci, či jiné nelegální aktivity. Tímto je dána ministerstvu dispoziční pravomoc rozhodnout v konkrétních případech o povinnosti žadatele po celou dobu řízení až do vycestování setrvat v přijímacím středisku.

Soud proto shodně se žalovaným u žalobce shledal naplnění všech podmínek pro aplikaci ust. § 46a zákona o azylu. U jmenovaného nešlo o nezletilou osobu bez doprovodu, rodiče s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osobu s vážným zdravotním postižením, těhotnou ženu nebo osobu, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, když žalobce sám v pohovoru uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý.

Žalobce poukazoval v žalobě, že čelil pronásledování a že toto byl důvod, proč v řidičském průkaze je uvedeno jiné místo bydliště, než ve kterém skutečně žalobce žil.

Soud zde však uvádí, že žalobce sám nic o ohrožení svého života neuváděl ani v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, pokud poukazoval na to, že má strach o svůj život, neboť jeho rodinu zabili lidé z, o těchto lidech však vůbec nic nevěděl, přičemž jeho rodinu měla skupina ... zabít na jaře r. 2012 a žalobce vycestoval z ..., jak sám uvedl až 17. 9. 2013, tzn. po více než roce, takže po zabití rodičů ani žalobce netvrdil, že by byl mučen, znásilněn nebo podroben jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí.

Soud konstatuje, že zákon jako důvody pro aplikaci § 46a zákona o azylu taxativně vymezuje, že nebyla-li spolehlivě zjištěna totožnost žadatele, rozhodne žalovaný o povinnosti žadatele o mezinárodní ochranu setrvat v přijímacím středisku až do vycestování, v daném případě maximálně do 22. 1. 2014. Proto se také žalovaný nemusel zabývat dalšími důvody, rovněž i soud proto žalobní námitky pokládal za neopodstatněné, neboť žalobce splňoval první důvod uvedený v § 46a, a to, že nebyla spolehlivě zjištěna jeho totožnost.

Setrvání v přijímacím středisku po předem stanovenou dobu v případě, že osoba na území státu se pohybovala nelegálně a bez jakéhokoli průkazu totožnosti, nelze v žádném případě pojímat jako „zbavení svobody“. Uložení povinnosti po určitou dobu setrvat v přijímacím středisku je nutno bezesporu chápat jako určité omezení pohybu, avšak v případě bez průkazu totožnosti pohybující se osoby po území státu opravňuje státní orgány přijmout opatření zabráňující zcela volný a nekontrolovatelný pohyb takového jedince. Je svrchovaným právem každého suverenního státu rozhodovat o povolení vstupu a pobytu cizinců na území České republiky. Ze všech shora uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žalovaný nepochybil, když uložil žalobci povinnost setrvat v přijímacím zařízení podle § 46a odst. 1 písm. a/ zákona o azylu.

S ohledem na učiněná zjištění soud žalobu dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl jako nedůvodnou. Protože nebyla spolehlivě zjištěna žalobcova totožnost a žalobce není chráněnou osobou, které by nebylo možno uložit setrvat v přijímacím středisku, byly splněny podmínky pro vydání napadeného správního rozhodnutí.

Ministerstvo však má povinnost po dobu platnosti rozhodnutí o povinnosti setrvat v přijímacím středisku zkoumat, zda důvody vydání tohoto rozhodnutí trvají, a to včetně provedení účelných kroků ke spolehlivému zjištění totožnosti stěžovatele. Pokud by takové kroky bez zbytečného prodlení nečinilo, mohlo by to vést k závěru, že k dalšímu omezení osobní svobody není důvod (z rozsudku NSS č.j. 7 Azs 19/2013-38 ze dne 31. 7. 2013).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, náklady řízení mu proto nebyly přiznány, žalovanému náklady řízení kromě běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. prosince 2013

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Běla Kotoučková